

دیرستان ماندگار البرز

* پاسخ هر پرسش را مختصر ، مفید و خوانا در جای مخصوص در پاسخنامه بنویسید . *

الف) معنی شعر و نثر (۶ نمره)

- ۱- اصغر یک سقلمه زد به پهلوم .
- ۲- دیشب روی تپه ی برهانی عمل کردیم .
- ۳- مشدی حسن دست گذاشت به نعره .
- ۴- آری ، زمان فرّه جوانی را می پز مرد .
- ۵- در برازندگی قامت و سیما ربّه النوع و جاهت اند .
- ۶- در هنگام نبرد ، آفت هموردان و سران سپاه اند .
- ۷- می شود از باغ نگاهت هنوز / یک سبد از میوه ی خورشید چید .
- ۸- احمق کسی است که دل در این گیتی غدار و فریفتگار بندد و ولایت او را به هیچ چیز شمرد .
- ۹- بتان زرین شکسته و بگداخته و پاره کرده و حلال تر مال هاست .
- ۱۰- همان دسته بشکست گرز گران فرو ماند از کار، دست سران
- ۱۱- یکی از صاحبان سر به جیب مراقبت فروبرده بود و در بحر مکاشفت مستغرق شده .

ب) معنی واژه های مشخص شده را بنویسید. (۲ نمره)

- ۱۲- ای طاق نهم رواق بالا
- ۱۳- گرچه این پیر برحق ، دل کسب این منصب را دارد . ۱۴- تا باراهبی رای زند .
- ۱۵- داره خودشولت و پار می گنه . ۱۶- پا در رکاب راهوار خویش دارند . ۱۷- گواهدت دارد اسم خدا را با دست چپ نوشتن .
- ۱۸- لباس نظامی گشادی به تن داشت که بر اندام لاغرش زار می زده . ۱۹- هرچه اصرار کردم کارگر نیشاده .

پ) خود آزمایی (۳ نمره)

- ۲۰- دو پیام محوری داستان گاو را بنویسید . (۰/۵ نمره)
- ۲۱- در عبارت « باران رحمت بی حسابش همه را رسیده و خوان نعمت بی دریغش همه جا کشیده » با ذکر دو دلیل بگویید چرا نثر مسجع است ؟ (۰/۵ نمره)
- ۲۲- در عبارت « مثنی رند را سیم دادند که سنگ زنند » مثنی رند چه افرادی هستند ؟ (۰/۲۵ نمره)
- ۲۳- عبارت « تدین : آدم های بی ریخت و بدقواره ای مثل جان نثار ، اجازه ی شرف یابی به خواب همایونی را ندارند » بیانگر کدام ویژگی دربار رضاخان است ؟ (۰/۲۵ نمره)
- ۲۴- چرا داستان « گلدسته ها و فلک » یک داستان نمادین است ؟ (۰/۵ نمره)
- ۲۵- « یا مزگان ، گرد از جایی رفتن » کنایه از چیست ؟ (۰/۲۵ نمره)
- ۲۶- در بیت : « فراموش کردی تو سگزی مگر / کمان و بر مرد پرخاشگر » ، اسفندیار به کدام ویژگی های خود می نازد ؟ (۰/۵ نمره)
- ۲۷- با توجه به شعر ترانه ی من ، در مصراع « تا به ناخواست دست جفاپیشه ی دهر ، شکوه تو را بستاید » مرجع ضمیر « تو » چه کسی است ؟ (۰/۲۵ نمره)

ت) دانش های ادبی (۳ نمره)

- ۲۸- با پاسخ مناسب کامل کنید :
الف) پیوستگی منظم اعمال و حوادث داستان که مبتنی بر رابطه ی است ، « طرح » داستان نام دارد . (۰/۲۵ نمره)

ب) اگر نویسنده یکی از شخصیت های داستان باشد، داستان دارای زاویه ی دید است. (۲۵/۰ نمره)

ب) مناسب ترین شیوه برای آفرینش صحنه های حماسی، است. (۲۵/۰ نمره)

۲۹- کدام بیت، به زمینه ی « خرق عادت » اشاره دارد؟ (۲۵/۰ نمره)

الف) خروش آمد از باره ی هردو مرد تو گفستی بدریغ دشت نبرد

ب) تهمتن گز اندر کمان راند زود بر آن سان که سیمرخ فرموده بود

۳۰- در عبارت: « ردایی سخت پاکیزه و دستاری نشابوری مالیده و موزه ی میکائیلی نو در پای (داشت) و موی سر مالیده (بود) » جناس را مشخص کنید. (۲۵/۰ نمره)

۳۱- وجه اشتراک دو مصراع زیر از نظر آرایه ی ادبی چیست؟ (۲۵/۰ نمره)

الف) خم آورد بالای سرو سهی ب) نجنبید یک شیر بر پشت زین

۳۲- در بند « خدایا، آنان که همه چیز دارند / مگر تو را / به سخره می گیرند / آنان را که هیچ ندارند / مگر تو را » کدام واژه، ایهام دارد؟ (۲۵/۰ نمره)

۳۳- در مصراع « از گزند داس دروگر وقت، هیچ روینده را زنهار نیست » چه آرایه ای در واژه ی « روینده » وجود دارد؟ (۲۵/۰ نمره)

۳۴- اگر نخستین بیت یک شعر، به شکل _____ باشد، قالب شعر چیست؟ (۲۵/۰ نمره)

الف) قطعه ب) ترکیب بند ج) غزل د) مثنوی

۳۵- پدید آورنده ی هر یک از آثار زیر را بنویسید. (۲۵/۰ نمره)

الف) فیلم نامه ی سلطان صاحبقران ب) زن زیادی پ) جنگ و صلح

ث) درک مغلوب (۴ نمره)

۳۶- در بیت « ای مرغ سحر! عشق ز پروانه بیاموز / کان سوخته را جان شد و آواز نیامد ». چرا سعدی، « پروانه » را عاشق واقعی و « مرغ سحر » را عاشق غیر واقعی می داند؟ (۵/۰ نمره)

۳۷- از بند « هر کودکی با این پیام به دنیا می آید / که خدا هنوز از انسان نومید نیست » می توان دریافت که هدف از به دنیا آمدن یک کودک است. (۵/۰ نمره)

۳۸- در مصراع « نهاد آن کلاه کی ای بر سرش ». « کلاه کی ای » به چه معنی است؟ (۲۵/۰ نمره)

۳۹- با توجه به مصراع « ولادت که روزگاری از گوهر نور بود » چرا شاعر، ولادت را از گوهر نور می داند؟ (۵/۰ نمره)

۴۰- پیام مصراع « هامون اگر دریا شود از خون بتازید » چیست؟ (۵/۰ نمره)

۴۱- عبارت زیر از تاریخ بیهقی، معرف چه کسی است؟ (۲۵/۰ نمره)

« مردی امام زاده و محتشم و فاضل و ادیب بود اما شرارت و زعارتی در طبع وی مؤکد شده »

۴۲- در عبارت « درهای ورودشان را ما از توی حیاط مدرسه می دیدیم که روی بام مسجد سیاهی می زد » منظور از « سیاهی می زد » چیست؟ (۵/۰ نمره)

۴۳- در عبارت: « آنس از تاریکی ها و سیاهی ها گریخت و در کنار خورشید فروزان حق، در درون خون پاک و روشن خویش غوطه زد » منظور از « خورشید فروزان حق » و « تاریکی ها و سیاهی ها » را بنویسید. (۵/۰ نمره)

۴۴- مصراع دوم بیت: « بیامد چنان تالاب هیرمند / همه دل پر از باد و لب پر ز پند ». بیانگر چه حالت هایی است؟ (۵/۰ نمره)

ج) شعر حفظی (۲ نمره)

۴۵- و اندر آن ظلمت شب آب حیاطم دادند (۵/۰ نمره)

۴۶- همت حافظ و سحر خیزان بود (۵/۰ نمره)

۴۷- هر کاهو شراب فرقت روزی چشیده باشد (۵/۰ نمره)

۴۸- بیرون نمی توان کرد الا به روزگاران (۵/۰ نمره)

پرویز باشید!

گروه زبان و ادبیات فارسی